

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Diaconu Iurie, Catan Liliana,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Reazansk din 07 mai 1945 și decizia Tribunalului militar al trupelor NKVD ale Districtului Moscova din 14 septembrie 1945, în cauza penală privindu-l pe

Druța Nicolai Antonovici, născut în anul 1900, originar din s. Tatărăuca-Nouă, r-l Zgurița, R.S.S.M.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Reazansk din 07 mai 1945, Druța Nicolai a fost condamnat în baza art. 54-1 „a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și art. 58-10 alin. (2) Cod penal al R.S.F.S.R. la 15 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Prin decizia Tribunalului militar al trupelor NKVD ale Districtului Moscova din 14 septembrie 1945, sentința nominalizată a fost modificată, pedeapsa inculpatului fiind micșorată pînă la 10 ani privațiune de libertate. În rest sentința a fost menținută fără modificări.

3. Potrivit sentinței, Druța Nicolai a fost condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele romîno-germane a activat la autoritățile de ocupație în calitate de primar al s. Tătărauca-Nouă. Exercițindu-și obligațiunile de serviciu, inculpatul îndeplinea toate dispozițiile privind menținerea regimului instaurat de autoritățile romîne, participa la colectarea hainelor și produselor alimentare pentru armata romînă. Inculpatului i s-a mai incriminat că a calomniat modul de trai în U.R.S.S. și a lăudat modul de viață a oamenilor din România de pînă la război.

Afară de aceasta, inculpatul fiind mobilizat în armata roșie în mai 1944 și avînd atitudine ostilă față de regimul din U.R.S.S. a desfășurat în rîndurile ostașilor agitație antisovietică orientată spre discreditarea puterii sovietice.

4. Procurorul General Adjunct, Serbinov Igor, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Tribunalului militar al trupelor NKVD ale Districtului Moscova din 14 septembrie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui Druța Nicolai în baza art. 54-1 „a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și art. 58-10 alin. (2) Cod penal al R.S.F.S.R., și reabilitarea condamnatului, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că, probele acumulate nu sînt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 54-1 „a” Cod penal al R.S.S.U., deoarece ele nu confirmă faptul că Druța N. prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a U.R.S.S., așa cum prevede acest articol.

Mai mult ca atît inculpatul a fost condamnat nefondat și în baza art. 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și art. 58-10 alin. (2) Cod penal al R.S.F.S.R., adică pentru agitație antisovietică, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvîrșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, cum prevăd aceste articole.

Concomitent, instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinînd cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Astfel, consideră recurentul că condamnarea lui Druța N. constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrea pronunțată, întrucît a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

5. Judecînd recursul în anulare declarat în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărîrile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărîrea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse

represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Druța N. a fost condamnat la 14 septembrie 1945, prin decizia Tribunalului militar al trupelor NKVD ale Districtului Moscova.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărîrea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Druța N. în baza art. 54-1 „a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și art. 58-10 alin. (2) Cod penal al R.S.F.S.R., cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărîrii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

6. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Igor Serbinov, casează sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD ale regiunii Reazansk din 07 mai 1945 și decizia Tribunalului militar al trupelor NKVD ale Districtului Moscova din 14 septembrie 1945, în privința lui **Druța Nicolai Antonovici**, condamnat în baza art. 54-1 „a”, 54-10 alin. (2) Cod penal al R.S.S.U. și art. 58-10 alin. (2) Cod penal al R.S.F.S.R., cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **03 noiembrie 2015.**

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Guzun Ion

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Catan Liliana